

Bijlage 4 Update Coronavirus – Economische Zaken – Provincie Zuid-Holland

23 maart 2020

In deze EZ-update bieden wij u hierbij de Coronamonitor Zuid-Holland aan en verdere informatie over de stand van zaken in de Greenports.

Impact Monitor Zuid-Holland

Wat de precieze gevolgen van het virus zijn is op dit moment nog lastig te zeggen. Om een beeld te geven bij de economische impact van de COVID-19-uitbraak hebben de Economic Board Zuid-Holland, InnovationQuarter en de Provincie Zuid-Holland de Coronamonitor Zuid-Holland ontwikkeld. Doel van de monitor is inzicht te geven in de economische impact op de economie van Zuid-Holland. Dat inzicht is belangrijk, want de Zuid-Hollandse economie vormt een belangrijk deel van de Nederlandse economie. Negatieve effecten op de economie van Zuid-Holland zijn dus op nationaal niveau voelbaar. In Bijlage 3 vindt u de Coronamonitor ZH. Deze monitor zal regelmatig worden geüpdatet en naar u toegestuurd worden.

Verwachting: productielocatie niet langer louter kostenoverweging

De Zuid-Hollandse economie wordt gekenmerkt door een veelheid van sectoren, uiteenlopend van een groot Haven- Industrieel Complex tot het Westlandse tuinbouwcluster. Onze verwachting is dat alle sectoren de nadelige gevolgen van de corona-uitbraak gaan voelen. De economie van Zuid-Holland is sterk verweven met de wereldeconomie. Veel internationaal opererende bedrijven merken op dit moment dan ook dat toeleverketens haperen. Op de lange termijn is het niet onwaarschijnlijk dat internationale waardeketens definitief worden verlegd en dat bepaalde strategische goederen dichterbij huis zullen worden geproduceerd. Waar de productie plaatsvindt is daarmee niet langer louter een kostenoverweging.

Afnemende consumentenvraag problematisch voor seizoensgebonden producten

Ook het brede mkb (bv. de detailhandel) zal de gevolgen merken van verstoorde toeleverketens en restricties op (vracht)vervoer. Veel producten zullen lastiger leverbaar zijn dan anders. Een andere uitdaging voor het brede mkb is dat de consumentenvraag, in ieder geval op korte termijn, drastisch afneemt. Dat is in het bijzonder problematisch voor de verkoop van seizoensgebonden producten, omdat uitstel van een aankoop daar ook eerder tot afstel zal leiden.

Startups en scale-ups in zwaar weer

Tot slot dreigen startups en scale-ups in zwaar weer te raken. In tegenstelling tot het brede MKB, zijn startups en scale-ups vaak niet bancair gefinancierd. Daarmee hebben ze niet direct baat bij door de Rijksoverheid aangekondigde maatregelen zoals de verruiming van de BMKB-regeling. Voor veel startups geldt bovendien dat ze nog niet winstgevend zijn en daarom ook de voordelen van belastingkortingen mislopen.

Greenports

Wereldwijde maatregelen om verspreiding van het Coronavirus in te dammen, veroorzaken een acute noodsituatie in de Nederlandse tuinbouw. Vraaguitval, logistieke problemen en tekort aan arbeidskrachten verstoren abrupt de cyclus van productie, handel en verkoop van vers product als bloemen, planten, groenten en fruit en zaden en jong plantgoed. De tuinbouw inventariseert welke maatregelen de sector zelf kan nemen om de eerste pijn te verzachten. Daarnaast zijn we in gesprek met overheid en banken, om ervoor te zorgen dat kerngezonde bedrijven door de crisis geholpen worden. Voor de komende twee maanden wordt de schade in de tuinbouw geraamd op circa 5 miljard euro. In Bijlage 5 vindt u een voortgangsbericht van de maatregelen die nu worden genomen in de Greenports.